

Árvácska

Az árvácska növényvédelme

AZ IBOLYAFÉLÉK CSALÁDJÁBA TARTOZÓ ÁRVÁCSKA (*VIOLA X WITTRÖCKIANA*) GYAKRAN ÜLTETETT KÉTNYÁRI DÍSZNÖVÉNY. NAGY- ÉS KISVIRÁGÚ VÁLTOZATAI PARKOKBAN, KERTEKBEN, BALKONLÁDÁKBAN IGEN KEDVES SZÍNFOLTOT ADNAK. EGYIK ŐSE A NÁLUNK IS VADON ÉLŐ HÁROMSZÍNŰ ÁRVÁCSKA. NEMESÍTÉSÉT A 14. SZÁZADBAN A FRANCIÁK, MAJD AZ ANGOLOK KEZDTÉK. ENNEK KÖSZÖNHETŐ RENGETEG VÁLTOZATOS SZÍNŰ, VIRÁGMÉRETŰ ÉS TERMETŰ VÁLTOZAT LÁTTA MEG A NAPVILÁGOT. SAJNOS NÉHÁNY KÓROKOZÓ ÉS KÁRTEVŐ IS FÖLFEDEZTE.

DR. ÖRDÖGH GIZELLA

Vírusos betegsége az *árvácska tarkacsíkosság*, aminek kórokozója az uborka mozaik vírus (*Cucumber Mosaic Virus*). A fertőzött növények fiatal levelei halványabbak, sárgulnak, az idősebb leveleken világos- és sötétzöld mozaikosság mutatkozik. A sötétebb virágú (piros, kék, lila) fajták szíromlevelein világos színű csíkosság látható. A vírust az áttelelő növényekről vegetációban

a levéltetvek terjesztik, ellenük kell védekezni. A beteg növényeket távolítsuk el!

A gombás betegségek közül levélfoltosságot több gombafaj (*Cercospora violae*, *Phyllosticta violae*, *Ramularia agrestis*) is okozhat. A *cercosporás levélfoltosság* 4-12 mm átmérőjű, halványsárga foltokat okoz, amelyek közepe szürke és rajtuk barna színű gyp (konidiumtartó

csomók) fejlődik. A *fillosztiktás levélfoltosság* 1-3 mm átmérőjű kerek, vizenyős foltokat okoz, amelyek később megbarnulnak. Bennük apró fekete pontok, piknídiumok fejlődnek. A foltok később kitérődeznek. A *ramuláriás levélfoltosság* 5-8 mm átmérőjű sárga, majd kifehéredő foltokat okoz. A levél fonákán, a foltok szélén sárgásfehér színű konídiumtartó gyepek képződnek.

Árvácska tarkacsikósság tünete

Cerkospórás levélfoltosság

Szükség esetén foltbetegségek ellen hatásos fungiciddel ismételten permetezzünk.

A lisztharmat kórokozója (*Erysiphe cichoracearum*) a levél színén – néha a fonákján és a száron is – fehér, lisztes bevonatot képez. A bevonatban kis csoportokban fekete gömbök (kleisztotéciumok) fejlődnek. Erős fertőzés esetén az egész növény elpusztul.

Lisztharmat tünete árvácskapalánta levelén

A betegség kialakulásának kedvez a csapadékos időjárás. A tünetek megjelenésétől 2 hetente permetezzünk lisztharmat elleni gombaölő szerrel.

A kártevő állatok közül a gyökérgubacs-fonálféreg (*Meloidogyne*-fajok) károsításának hatására a növények levele beteges, fonnyadt. Erős fertőzés esetén a növény elpusztul. A gyökerek megvastagodások, gubacsok találhatóak, amelyek alatt a gyökerek elhalnak.

Az ilyen növényeket semmisítsük meg! A talajt csak fertőtlenítés után hasznosíthatjuk újra. A cserepeket, virágládákat is csak alapos fertőtlenítés után használjuk ismét.

A levéltetvek közül leggyakrabban az uborka levéltetű (*Aphis gossypii*) szívogatja a növényünk összes földfeletti részét. Táplálkozása következtében a tövek legyengülnek, torzulnak. A legsúlyosabb kárt azonban a vírusos betegségek terjesztésével okozza. Már kis egyedszám észlelésekor védekezünk ellene!

A levéltetvek a vírusok terjesztésével okozzák a legnagyobb kárt

A közönséges (kétfoltos) takácsatka (*Tetranychus urticae*) fellépése is gyakori. Szívogatása nyomán a levél felszínén apró, világos foltok jelennek meg, amelyek később az egész levéllemezre kiterjednek. A levél fonákján szövedék látható, amelybe beletapadnak a levetett lárvaőrök és porszemek. A levelek elsárgulnak, elszáradnak, végül az egész növény elpusztul.

Az első tünetek észlelésekor azonnal kezdjük meg a védekezést! Gyomnövényeket ne tűrjünk meg a környéken, mert azokon gyorsan felszaporodnak az atkák. Virágzó növényeknél a gyérítő hatású kénporozás is alkalmazható.

Súlyos takácsatka-kártétel

Védekezésre javasolt készítmények

Készítmény	Károsító	Dózis (gramm v. ml /10 l víz)	Forgalmi kategória
Amistar	levélfoltosság, lisztharmat	7,5-10 ml	III.
Astra rézoxiklorid	levélfoltosság	20-30 g	III.
Cosavet DF	lisztharmat	15-50 g	III.
Nordox	levélfoltosság	5 g	III.
Careo rovarölő koncentrátum	levéltetvek	0,6-1,2 ml/m ²	III.
Deltam	levéltetvek	0,8 ml/10m ²	III.
Fazilo	levéltetvek	60-200 ml/m ²	III.
Nissorun 10 WP	takácsatka	5 g	III.
Zoom 11 SC	takácsatka	5 ml	III.

III. Szabadforgalmú növényvédő szer